

Uvod u interaktivno dokazivanje teorema

Vežbe 10

Zadatak 1 *Tip: list.*

Diskutovati o sledećim termovima i vrednostima.

```
term []  
term 1 # 2 # []  
term (1::nat) # 2 # []  
term [1, 2]  
term [1::nat, 2]
```

```
value [1..5]  
value [1..<5]
```

```
term sum-list  
value sum-list [1..<5]
```

```
term map  
term λ x. f x  
value map (λ x. x^2) [1..<5]  
value sum-list (map (λ x. x^2) [1..<5])
```

```
value ∑ x ← [1..<5]. x^2
```

Zadatak 2 *Sumiranje nizova preko listi.*

Pokazati da važi: $1 + 2^2 + \dots + n^2 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6}$.

```
primrec zbir-kvadrata :: nat ⇒ nat where  
  zbir-kvadrata 0 = 0  
| zbir-kvadrata (Suc n) = zbir-kvadrata n + (Suc n) ^ 2
```

Definisati funkciju $zbir-kvadrata' :: nat ⇒ nat$ preko definicije, koja računa levu stranu jednakosti pomoću liste i funkcijama nad listama.

```
definition zbir-kvadrata' :: nat ⇒ nat where  
  zbir-kvadrata' n = undefined
```

Pokazati da su ove dve funkcije ekvivalentne.

```
lemma zbir-kvadrata n = zbir-kvadrata' n
```

Pokazati automatski da je $zbir-kvadrata\ n = n * (n + 1) * (2 * n + 1) \text{ div } 6$.
Savet: Razmotriti leme koje se koriste u Isar verziji dokaza i dodati ih u *simp*.

```
lemma zbir-kvadrata n = n * (n + 1) * (2 * n + 1) div 6
```

Zadatak 3 Algebarski tip podataka: lista.

Definisati polimorfan algebarski tip podataka $'a$ lista koji predstavlja listu elemenata polimorfong tipa $'a$.

datatype $'a$ lista = Prazna
| Dodaj $'a$ $'a$ lista

term Dodaj ($1::nat$) (Dodaj 2 (Dodaj 3 Prazna))

Definisati funkcije $duzina' :: 'a$ lista $\Rightarrow nat$, $nadovezi' :: 'a$ lista $\Rightarrow 'a$ lista $\Rightarrow 'a$ lista, $obrni' :: 'a$ lista $\Rightarrow 'a$ lista primitivnom rekurzijom koje računaju dužinu liste, nadoveziju i obrću liste tipa $'a$ lista.

Definisati funkciju $duzina :: 'a$ list $\Rightarrow nat$ primitivnom rekurzijom koja računa dužinu liste tipa $'a$ list. Ta pokazati da su $duzina$ i $length$ ekvivalentne funkcije.

primrec $duzina :: 'a$ list $\Rightarrow nat$ **where**
   $duzina [] = undefined$
| $duzina (x \# xs) = undefined$

lemma $duzina-length$:
  shows $duzina\ xs = length\ xs$

Definisati funkciju $prebroj :: ('a::equal) \Rightarrow 'a$ list $\Rightarrow nat$ primitivnom rekurzijom koja računa koliko se puta javlja element tipa $'a::equal$ u listi tipa $('a::equal)$ list. Ta pokazati da je $prebroj\ a\ xs \leq length\ xs$.

Definisati funkciju $sadrzi :: ('a::equal) \Rightarrow 'a$ list $\Rightarrow bool$ primitivnom rekurzijom koja ispituje da li se element tipa $'a::equal$ javlja u listi tipa $('a::equal)$ list. Ta pokazati da je $sadrzi\ a\ xs = a \in set\ xs$

Definisati funkciju $skup :: 'a$ list $\Rightarrow 'a$ set primitivnom rekurzijom koja vraća skup tipa $'a$ set koji je sačinjen od elemenata liste tipa $'a$ list. Ta pokazati da je $skup\ xs = set\ xs$.

primrec $skup :: 'a$ list $\Rightarrow 'a$ set **where**
   $skup [] = undefined$
| $skup (x \# xs) = undefined$

lemma $skup-set$:
  shows $skup\ xs = set\ xs$

Definisati funkciju $nadovezi :: 'a$ list $\Rightarrow 'a$ list $\Rightarrow 'a$ list primitivnom rekurzijom koja nadovezuje jednu listu na drugu tipa $'a$ list. Ta pokazati da je ekvivalentna ugrađenoj funkciji $append$ ili infiksom operatoru $@$.

primrec $nadovezi :: 'a$ list $\Rightarrow 'a$ list $\Rightarrow 'a$ list **where**
   $nadovezi [] = undefined$
| $nadovezi (x \# xs) = undefined$

Formulisati i pokazati da je dužina dve nedovezane liste, zbir dužina pojedinačnih listi. Orediti i dokazati osobine za funkcije $skup$ i $nadovezi$, kao i za $sadrzi$ i $nadovezi$.

Definisati funkciju $obrni :: 'a$ list $\Rightarrow 'a$ list primitivnom rekurzijom koja obrće listu tipa $'a$ list. Ta pokazati da funkcija je $obrni$ ekvivalentna funkciji rev . Nakon toga pokazati da je dvostruko

obrnuta lista ekvivalentna početnoj listi.

Napomena: Pri definisanju funkcije *obrni* nije dozvoljeno koristiti operator nadovezivanje @.

Savet: Potrebno je definisati pomoćne leme.

primrec *obrni* :: 'a list $\Rightarrow$ 'a list **where**

obrni [] = undefined

| *obrni* (x # xs) = undefined

lemma *obrni-rev*:

shows *obrni* xs = rev xs

lemma *obrni-obrni-id*: *obrni* (*obrni* xs) = xs

Definisati funkciju *snoc* :: 'a $\Rightarrow$ 'a list $\Rightarrow$ 'a list koja dodaje element na kraj liste, i funkciju *rev-snoc* :: 'a list $\Rightarrow$ 'a list koja uz pomoć funkcije *snoc* obrće elemente liste. Da li *rev-snoc* popravlja složenost obrtanja liste?

primrec *snoc* :: 'a $\Rightarrow$ 'a list $\Rightarrow$ 'a list **where**

snoc a [] = undefined

| *snoc* a (x # xs) = undefined

primrec *rev-snoc* :: 'a list $\Rightarrow$ 'a list **where**

rev-snoc [] = undefined

| *rev-snoc* (x # xs) = undefined

Definisati funkciju *itrev* koja obrće listu iterativno.

Savet: Koristiti pomoćnu listu.

Pokazati da je funkcija *itrev* ekvivalentna ugrađenoj funkciji *rev*, kada je inicijalna pomoćna lista prazna.

Pomoću funkcije *fold* opisati obrtanje liste. Pokazati ekvivalentnost funkciji *itrev* sa obrtanjem liste preko *fold*-a.

term *fold*